

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félvévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt árjegyzék szerint számít fel.

Még egyszer a városház- építésről.

Lapunk legutóbbi számában egy adófizető polgár mondta el a nézetét a szentesi városházépítésről, mely olyan kérdés, hogy minél többet és tovább foglalkozunk vele, annál inkább meggyőző mindenkit arról: milyen nyomorúságosak e mi városunk finanszí.

Mert igaza van a cikkírónak. Szentes, mint erkölcsi közületnek minden vagyonát a csordajárási földek és régalkötvények képezik.

Ami ezeken kívül esik: az apróbb remanenciális földek, a kicsinyke rév és halászati jog, malomtaksa stb. olyan csekélységek, hogy számításba alig vehetők. Az egyébként vagyont képező vasút ez idő szerint még nem hoz jövedelmet és így voltaképen ott állunk, hogy a két fentemlített tétel jövedelmén túl, szükségleteink fedezésére jóformán minden krajcárt háziadó útján vagyunk kénytelenek a polgárságon bevasalni.

Fején találta tehát cikkíró a szöveget, amikor e körülményre nyíltan rámutatván, hangsúlyozza, hogy ilyen viszonyok közt, anyagi erőinkkel számot vetve, nem szabad fényűzést kifejtenünk

az építkezéseinkben, a megvalósításra váró alkotásainkban, — hanem legelső sorban azt kell nézünk: vajon meddig terjed a takaró, amelynél túl nem nyújtózkodhatunk, ha csak a tönkbe nem akarjuk sodorni városunkat.

Keleti faj lévén, nem csuda ugyan, hogy a fényűzésre való hajlam minduntalan, minden alkotásunkban kiütözik rajtunk. Azonban szem előtt kell tartanunk a régi jó speciális példaszót, mely szerint: »kárán tanul a magyar!« — mert ha ezt megiszivleljük, úgy akkor a közelmúlt egy alkotása megszivlelendő tanulságképpen áll bizonnyal előttünk: a keramitút építése.

Mikor a főúta kikövezéséről volt szó, mi akkor is erősen küzdöttünk a keramitburkolat ellen, mert fényűzésnek tartottuk egy jóformán teljesen vagyontalan város részéről, 92 ezer frt költséggel kövezni ki egyetlen utcáját, mikor e kövezési munka kiünne kockaköből féllányivai eszközülhető és az egy út kövezésére kidobott összeggel kockaköből ugyanez az út és a vásárhelyi útca is burkolható lett volna.

De hogy mily nagy kára van a városnak e luksusz-kövezésben, ez csak most, évek múltán tűnik ki igazában, mikor tapasztaltuk, mennyi

küzdelem és hány évi purparlék után sikerült nagynehezen ez útra a vármegyei vámszedési jogot elérnünk.

Mi erre a körülményre is idején, a keramitút-építésének megkezdése előtt rámutattunk. Nem egy ízben figyelmeztettünk arra: mi a különbség abban, ha a város pusztán a vasúthoz, tehát egy közlekedési eszközhez vívó utat és abban, ha mindjárt — egyazon költségvetés keretében — két utat köveztet ki, melyek egyike nem vezet semmi más közlekedési eszközhez, hanem csupán utcakövezésnek tekinthető.

Az utóbbi esetben minden nehézség nélkül nyertük volna el az általános kövezet-vámszedési jogot és elnyertük volna ezt évekre terjedő tárgyalgatások nélkül ugyanabban az esztendőben, mikor az utcakövezést befejeztük és ezzel egy dús alapot teremtünk vala meg az utcakövezésünk továbbfejlesztésére.

Igy csaknem 4 évi utánjárással szintén megkaptuk ugyan a vámszedési jogot, de erősen korlátozva, olyan szűk határok közt, hogy abból bizony — nem kívánunk jó próféták lenni — nem igen futja majd egyébre, legfőkébb ha a meglévő keramitútunk jókarban tartására.

TÁRSASÁG.

Az útszéiről.

III.

— Holnap Aggtelekre tegyetek kirándulást; mond szives házigazdám egy estén, kit gazdasági elfoglaltsága gátolt meg, hogy velünk jöjjön.

Es másnap reggel a korai órákban már kocsin ult a kis társaság, hogy Aggtelek világhírű cseppkőbarlangjához hajtatva, gyönyörködjék a természet e páratlan szépségű remekében.

Jó 4 órai kocsit Galvacschoz Aggtelek, de nem fárszót; mert nemcsak, hogy maga az út kitünően gondozott, hanem a szem annyi látni valón akad meg ezen útközben, a tájék olyan változatos panorámát nyújt és a képek olyan gyorsan váltakoznak, hogy lelkünk és elménk folytonos lekötöttsége mellett észre se vesszük, mikor célhoz értünk.

Tarkítják a váltakozó képet a sűrűn eső falvak, melyek külsőleg ugyan mind hasonlatosak egymással, mind amellet azonban szorgos, munkás népükkel eleven koloritot, mozgó életet öntenek az egészre, hogy tökéletessé váljék.

Hegyre föl, völgybe le kigyózik az út

Galvácstól kiindulva Józsa-főig, honnan aztán folytonos emelkedésben visz tovább hegytetőről-hegytetőre, mind magasabb-magasabban, fel Aggtelekre.

Szalona, Perkupa, Szin, Szin-Petri és Józsa-fő e közbeeső községek, melyeknek lakossága vegyest katolikus és református, Szint kivéve, mely egészen református község.

Nagy földet bejártam, de olyan gyönyörű emberfajra mint Szinben, e csepp kis faluban, nem akadtam sehol.

Magas szál férfiak, széles vállal, erős izomzattal, sűrű növéssz asszonyok és leányok, akiket ki nem tesszik a mezei munka közben perszelő nap heve. Arcuk, karjuk mint a patyolat, hogy — ha őket látod — önkéntlen is parasztgúnyába bujt előkelő nőknek vélnéd megannyit, kiz csak kedvtelésből játszanak egy kis maskaradét.

Szembem a faluval, magasba nyúló hegy lábánál sűrű erdő óriási zöld kerete fog körül egy nyájas, tisztaságával és csinyjével élesen kiváló lakot: a szini fürdőt, mely olyan szerényen vonja meg magát a sűrűben, amilyen szerény a hire, mely nem igen terjed túl a szomszédos vármegyék határára.

Egyike ez ama — hazánkban százával található ásványos vizű gyógyfürdőknek, melyeket a spekuláció — pénz szűkében — nem akná ki és nem emel nagyobb jelen-

tőségre s amelynek gyógyerejű áldását ezek szerint csak a közvetlen környezet élvezi.

Józsa-főtől fokozatosan emelkedik az út kigyózó vonalban, fel Aggtelekre.

Mikor a községet elhagyva, kocsid mind főlebb-főlebb halad előre, egyszerre csak azon veszed észre, hogy az elég nagy terjedelmű falu, mely az imént maradt mögötted, im a lábaid alatt lapul meg szerényen, mélyen, mélyen a völgykötlanban.

Es tatóngó szakadékok mellett haladsz mind főlebb és főlebb az aggteleki barlang józsa-fői szádájáig, melyet a kárpát-egyesület csinósan épült, de szerény menedékháza őriz, míg innen rajta először bukkansz hegyi tóra, amelynek fodrozó vize ezüstösen játszik a letűző napsugarakban.

Még háromnegyed órai kínos hegyiút, mely erős dolgot ad az igavonó jószágoknak és — az aggteleki hegyi tónál vagyunk, közvetlenül a község alatt.

Kristálytisza e tó vize, mint a barlang patakjaié is; hiszen valószínű, hogy egyazon forrás táplálja azt és ezeket.

Es tisztaság, csín nyilatkozik meg Aggtelek község utcáiban is, melyen most kocsink áthalad, hogy bennünket a régi barlang szádájához vigyen, melyet délelőtt 10 óra tájt értünk el.

Az eredmény tehát mindenben igazolja a mi álláspontunkat. Fényüzést csak a nagypénz ember, a dús jövedelmű város engedhet meg magának beruházásaiban: ezt a tanulmányt mindenesetre meríthették volna a keramitüépítéséből.

És ime dacára ennek most, mikor újabb alkotások előtt állunk, mikor hosszú éveken át folyt előzetes pertraktáció után egészen aktuálissá válik a városházépítés kérdése és a kivitellel komolyan foglalkozunk, hogy végét vessük a mai szegényletes zseléállapotnak: azt tapasztaljuk, hogy a város előtérbe tolakodik a fényüzési hajlamunk és megfordítva az alapvető munkálatok sorrendjét, nem azon kezdjük, vajon miből is fedezzük hát a városházépítés költségét, hanem — hogy mely telken építsünk a város díszére, ha mindjárt fényüzéssel és világos anyagi karunkkal is.

A városnak bőségesen van telke mely a célnak megfelel; de hát — ahoz könnyű szerrel jutunk, azért nem kell pénz kiadnunk, az nem kerül semmibe. Ez nem jól van így. Venni kell telket, szép helyen, nagy anyagi áldozattal, nobilisan, fényűzőnek kell lenni, hiszen van miből: telik az adófizető polgárok zsebéből.

Megvalljuk őszintén, — volt idő, amikor mi is a mellett voltunk, hogy a városház új épülete a mai vendéglő telkén emeltessék, a vendéglő céljaira pedig a szomszédos Pollák-házat vegye meg a város, míg a mai régi városház-telek parkiroztatván, annak közép-pontján egy új, díszesebb nyári színpontot építsünk.

Ezt az eszmét legelsőben mi vetettük fel és portáltuk is tehetségünk szerint, mert általa 3 kérdést láttunk egyidőben megoldva: a városház, vendéglő és nyári színpont kérdését.

De amikor ezt tettük, legelső sorban a gyakorlati oldalát fordítottuk kifelé a kérdéseknek és hangsúlyoztuk mindenkor, hogy legelső sorban a fődözetet kell megtalálnunk mindez alkotni valókra, mert e nélkül minden tervezettség hiábavaló és ha mindent pótdával kell fedeznünk, akkor nem szabad annyit markolni egyszerre, amennyit megszorítani lehetetlen. Sőt sok tekintetben irányt is adtunk, ahol ily fedezet kínálkozik, a nélkül azonban, hogy az illetékeseket az egyedül helyes sorrend elfogadására az alkotások alapvetésébe rábírnunk sikerült volna.

Nem teszünk ezért szemrehányást senkinek. Az idő megérlelt mindent, meghozza bizonyára a jobb belátást is. Hiszen máris tapasztaljuk, hogy az eddig vak tömegek szeme nyiladozni kezd, máris látjuk, hogy visszariadnak sokan az örvény martjában, mely felé sodortattak.

És éppen e tapasztalatunk, párosulva a sokban változott helyzettel viz rá bennünket eredeti terveink eljéjtésére, ez a körülmény az, mely hívévé szegődött az eszmének, hogy alkotásainkban, különösen a városház-építésnél szigorúan szem előtt tartjuk a takarékoság elvét, termé-

szetesen anélkül, hogy ezzel az alkotások helyes kivételét kockáztatnók.

Miben változott a helyzet?

Változott abban, hogy Szentes város finanszírási ma sokkalta kuszáltabbak, mint voltak pár év előtt s hogy — szomorú, de igaz — községi háztartásunk mérlegének egyensúlya erősen rosszra billent.

A múlt év háztartását azzal zártuk le, hogy a magisztrátus 16 ezer forint pótköltségvetést volt kénytelen a képviselőtestület elé terjeszteni, mely — noha már a jelen év felén is túl vagyunk — még ez idő szerint is mint elintézetlen ügy lebeg fölöttünk.

Hogy milyen lesz a most folyó év zárómérlege: fixsz tételekben ma senki sem tudhatja ugyan bizonyosan. Az azonban bizonyos, hogy ismét pótköltségvetésre fogunk rázorolni, ez az évi költségvetésünk — miként ezt annak tárgyalása és elfogadása előtt világosan kimutattuk, minden reális alap nélkül szűkölködik és különösen bevételi tételeiben ezekre megy az, ami nem realizálható, ami hogy befolyjon a közpénztárba: abban soha senki nem bizakodhatott, maguk a költségvetés terelői sem.

Ma tehát ott állunk, hogy — ha sikerül közjövödelmeinket valami úton fokozni, az a többlet háztartásunk egyensúlyának helyreállítására kell, hogy legelső sorban szolgáljon s amit alkotni akarunk, legyen ez városház- vagy vendéglőépítés — kizárólag arra leszünk utalva, hogy annak költségét háziadóval fedezzük.

Ez a tudat változtatta meg eredeti állásfoglalásunkat. Ezt meg kell ismerniük az irányadóknak is és feltétlenül elfogadniuk — mint mi is elfogadjuk, az adófizető polgárnak a városházépítésre vonatkozó praktikus tervét.

A főispán-kérdéshez. A „Magyarország” című politikai napilap f. hó 24-ki száma azt a meglepő hírt közli, hogy Békésvármegye főispánjává Vadnay Andort, a belügyminisztérium egyik osztálytanácsosát nevezik ki.

E hír a nevezett lapból a „Pesti Hírlap”-ba vándorolt át, mely már azt is tudni véli, hogy Vadnay Andornak Békésvármegye főispánjává való kinevezését a hivatalos lap legközelebbi száma fogja hozni.

És mi történik Csongrádvármegye főispáni székével? Vajon Tallián Béla, ez idő szerint mindkét vármegye főispánja csupán az utóbbit tartja-e meg, vagy hogy nálunk is bekövetkezik talán a főispán-változás és Tallián Béla végre csakugyan elfogadja a belügyminiszteri államtitkárságot, melynek betöltése végett nem egy ízben tárgyaltak már vele? — minde kérdésekre a fentemlített lapok egyike sem ad választ, pedig mégis csak különös, hogy — amikor Békésvármegyei főispánválasztás hírei kelnek, ugyanakkor semmi jel ne mutasson arra: milyen megoldást nyer a csongrádme gyi főispán-kérdés; kivált, ha tudjuk, hogy Tallián Béla nem egy ízben rendelkezé-

sére bocsátotta már ezt az állását a belügyminiszternek.

Kitetszik ezekből, hogy a nevezett lapok híre nem egyéb, egy kis belpolitikai kacsnál, amilyenek így a „Holtéva”-ban tucatszám röpdösnek a laphasábok között.

Tallián Béla főispán a birtokán nyaral, a belügyminiszter erdélyi körúton van és nemzetiségi ügyekben dolgozik, viszonyokat tanulmányoz.

Mégis csak különös volna, hogy éppen ilyen viszonyok közt következék be hirtelen-váratlan a szomszédságban, a bennünket olyközérőlt érintő főispánválasztás, bár magunk is kíváncsiak tartanánk, végtét vetni valahára a bizonytalan helyzetnek, de különösen annak, hogy más vármegyével kelljen megosztzkodnunk a főispán személyén, mikor Csongrádvármegye helyi viszonyai nagyon is megkövetelnék egy főispán egész tehetségét, osztatlan figyelmét és munkásságát.

Hogy a belügyminisztériumban is így fogják fel ezt a kérdést, hogy ott is belátják, mennyire idején volna végét szakítani e kétkélti rendszernek és keresik nem csupán a megoldás módját, de a természet egyenket is — ezt jól tudjuk. Hiszen erre mutatott rá Simoncsics tolnamegyei alispánunk vármegyénk főispánjává a közel jövőben történendő kineveztetésének néhány-szor meg-megújult híre is, melyet megannyiszor megcáfoltunk.

Mindazonáltal a mi meggyőződésünk az, hogy a békési és csongrádi főispánság kérdésének megoldása ez időt nem olyan aktuális, aminek a közvetlen közel jövőbe való elkövetkezését kellene már várunk.

Máglyahalál.

Dorosmai levelezőnk borzalmas szerencsétlenséget tudat lapunkkal. Máglyahalált halt egy kocsis-ember a halasi országoton, ahol Dorosmaféle hajtvá, meggyuladt alatta a kocsi.

Az eset részletei a következők:

Czékus Mihály dorosmai tanyai gazda, aki egyszersmind pálinkafőző is, ma fogadta a tanyáján a fináncokat. Ott fejezték be a pénzügyőrök a vizsgálatot. Rendben volt minden, a vizsgálatot befejezték, meiy után Czékus Mihály megparancsolta a kocsisának, a 21 éves Nagy Istvánnak, hogy fogjon be s szállítsa fogaton Dorosmára a pénzügyőröket.

A kocsis azonnal a befogáshoz látott. A fűrdőig akartak menni. A paraszt-kocsira szénából ülést csinált annak rendje és módja szerint, a fináncok fölültek s el is vitte őket.

Mikor visszafelé haladt a tanyára, pápázott. Lassan ment az országoton, mikor meggyult a kocsiiban a széná ülése.

A lovak megbokrosodtak, a széna még jobban égett, a kocsi meggyúlt s a szerencsétlen legény beleesett az égő szénába.

Egészen összeégett. A kocsiából csak a rúd maradt meg, a többi elégett.

Dorosmára vitték be arra járó emberek a szerencsétlen legényt, aki még akkor eszméletlenül volt. Életben maradásához azonban nincs remény, égési sebei rettenetesek.

A lovakban nem esett kár.

Ujdonságok.

Szentes, 1894. július 26.

— **Várol közgyűlés.** Szentes város képviselő testülete közgyűlést tart a f. 30. á. d. e. 9 órákor, a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgysorozata 17 pontot ölel fel, melyek közül mint kiválóbb érdekűket emeljük ki a következőket: A kekeramit-útvám engedélyezéséből kifolyóan tett tanácsi intézkedés; E c s e r i Lajos dr. városi ügyész kérelme a szervezési szabályrendelet 112 §-nak módosítása tárgyában; az újonnan rendszeresített rendőrkapitányi állásnak helyettesítés útján való betöltése; a rendőri szervezetre vonatkozó szabályrendelet; a városi főgimnázium államosítása érdekében megtartott tárgyalásról bizottsági jelentés; — végül egy furcsaság: i d ő k ö z i l e g b e é r k e z ő ü g y e k t á r g y a l á s a.

— **Vád-feljelentés a rendőr-kapitányok ellen.** S á n d o r Anna eszelé-leány, akinek öngyilkossági kísérletéről mi is írtunk, közvetlenül a belügyminisztériumnál fegyelmi panaszt tett A r a d i Kálmán rendőr-főkapitány és D u n a h á t i alkaptány ellen, mint akik őt, — állítása szerint — dacára annak, hogy nyilvánvaló lón milyen kegyetlenül bánt vele a gazdája, mégis visszakísérték a szolgálatba. A belügyminisztériumtól a fegyelmi panasz tegnap érkezett le a vármegyehez szabályszerű állatásra.

— **Vásárok Dorosmán.** Dorosma község közönségének kérelmére, a kereskedelemügyi miniszter a vármegye alispánjához intézett rendeletében megengedte, hogy a dorosmai országos vásárok, az eddigi gyakorlathoz képest, a hivatalos vásárjegyzékbe felvett határnapokat megelőző vasárnapon tartassanak meg; a községnek azon kérelmét azonban, hogy a vásárok a hétfői napra is kiterjesszessenek, a miniszter nem engedélyezte, mert az e napon tartott vásárok már különben is forgalom nélkülűk szoktak lenni. Utasította az alkalommal az alispán nevezett község előjáróságát, hogy amennyiben a dorosmai szeptemberi vásár Szőreg község vásáraival összekísér, ezen vásárjának más alkalmasabb határnapra való áthelyezése iránt tegyen fölterjesztést.

— **Eljegyzés.** M e z e i Berta kisasszonyt, M e z e i Mór katolikus kántor kedves szép leányát, aki a színész iskolát végezve, csak az imént kezdte meg színészi működését néhány vendégtájkában elért igen szép sikerrel, a napokban jegyezte el magának báró S p l e n y i Sándor. A kisasszony, mint halljuk, férjhezmenetével elhagyja a rögös színészpályát, melyre csak éppen, hogy rálépett.

— **Öngyilkosság.** Hatvannégy év sulyos terhével a vállán unta meg az életet N é m e t h Imréné, aki a f. hó 22-én a reggeli órákban felakasztotta magát, ily módon emésztvén el életét. Öngyilkosságának oka — mint mondják — gyögyíthatatlan betegsége volt.

— **Annapos búcsú.** Városunk katolikus hívei ma tartják az Annapi búcsút, mely rendszerint olyan élénk szokott lenni, akár egy kis hetivásár.

— **Rendkívüli közgyűlés Dorosmán.** Mint dorosmai tudósítónk jelenti, a f. hó 22-én délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott az ottani képviselő. Egyetlen tárgya a N a g y Zákár újonnan megválasztott plébános megválasztását jóváhagyó püspöki leirat képezte. Az új plébános augusztus elsején veszi át hivatalát.

— **Séta-hangverseny.** A kereskedő-íjak f. hó 29-iki sétá-hangversenye és az azt este követő néma mulatság iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul a közönség körében. Nem csuda, hogy így van. Katonazenét ritkán, 4—5 évben egyszer hallani nálunk,

pedig ez még ott is nagy vonzó-erővel van a közönségre, ahol nap-napra gyönyörködhetnek benne. Ezenföül elsőrendű vonzóerő az is, hogy a séta-hangverseny alatt a város szép asszonyai, leányai fognak egyetmást, virágot, szivart stb. árulgatni, végül meg — tánc lesz a dolog vége, ez pedig, még kánikulai hőségben is olyan elsőrendű magnes, ami magához vonzza az ifjúságot. Így aztán a séta-hangverseny a legszebb sikerrel biztatja a rendező együletet.

— **Szőkevény leány.** A P e n g ő Bálintné szerelmi bérkélől szökött meg a f. hó 24-re viradóra egy T é g l á s Anna nevű leányzó, aki árúnak tekintti a csókot. Persze, ez magában is baj — P e n g ő n é n e k, de tetézte a bajt T é g l á s Anna terhére az a körülmény, hogy szökeése közben az asszonya többféle tulajdona is tapadt meg nála, minek folytán ellene vád-feljelentést tettek. Az a gyanú, hogy a szökevény Szegednek vette az útját s a rendőrség megkereste a szegedi rendőrséget, hogy — ha már a leányt nem is, legalább az általa ellopott tárgyakat küldje ide vissza.

— **Drága multság.** A szentesi vásáron történt, hogy a H e g y i Márton vásárhelyi lakos toroka egy kis itókára vágyakozott. Jól esett az ital, hát fogyasztotta kedvvel, vidáman és mert nagyon szomjazott, hát sokat is ivott, annyit, hogy elfogta a mámor. Ilyetén borközi állapotban eset meg aztán rajta az az eset, hogy elvesztett egy ropogós 100 frtos bankjegyet. Drágára vált pedig ezzel a multság nagyon és hozzá még aligha ki nem jőzönította menten H e g y i uramat.

— **Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület** kirándulások rendezésével kívánja a kiválóbb természeti szépségeket a nagyközönséggel megismertetni. E végből úgy szervezte magát, hogy bármely időben az anyaállamból jövő nagyobb kiránduló csoportokat programmal ellátni, vezetni és kalauzolni tudja. Hazaftas tisztelettel közzéteszi tehát, hogy hajlandó leend az anyaállam bármely vidékéről kirándulást rendezni az erdélyi rész bármely pontjára, ha legalább 15—20 kiránduló jelentkezik és a megállapított részvételi díj lefizetésére magukat kötelezik. A követendő eljárás ez lenne: a kirándulás illető vidéki szervezője — kit maga a kirándulni akaró társaság választ vagy kér fel — összegyűjti a jelentkezőket és a névsornak legalább 10 nappal előbb beküldésével megkeresi egyesületet, hogy ekkor és ekkor, ide és ide, ennyi és ennyi napra szólólag egy kirándulási programot állítson össze. Erre egyesületünk azonnal megállapítja a programot, kiszámítja a részvételi díjat és közölve ezt az illető társasággal, a kirándulás érdekében elvégzi a szükséges előintézkedéseket. Ez a határozata egyesületünknek igen fontos, mert ennek alapján igen könnyen és olcsón megtekinthetők az erdélyrészi gyönyörű természeti ritkaságok. Felhívjuk a nagyközönséget, hogy minél nagyobb számban szövetkezzenek ily kirándulások megtevésére. Kérdezősködések R a d n ő t i Dező főtitkárhoz Kolozsvárra intézendők.

— **Éjjeli csendzavarok.** Nagy lármaival, éktelen kurjongatással verték fel Nyíry Sándor II. tized 269. sz. és Dóczi Antal II. tized 427-ik sz. a. lakosok a f. hó 22-én éjjel a kispiac utcái csendjét. A rendőr hiába figyelmeztette és intette őket rendre, mert még nevik bemonadást is megtagadták. Most aztán éjjeli csendháborításért megindították ellenük a kihágási eljárást.

— **Elbitangolt jószág.** V e r e s Mihály egy drb. 2 éves sárka pejszikája elbitangolt és körözöttik. A kik esetleg útbaigazítást adhatnának, jelentkezzenek a rendőrkapitányságnál.

Selyem hamisítvány. Egészségünk el egy mintát a venni szándékoltt fekete selyemből s a hamisítás rögön kiderül. Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialszik, maga után csekély világos barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színt-szállanás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (mint ahogy szálalái a fest anyagból telítetlen tovább izzanak) és sőtétharna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze-

nem pödördik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs kir. udvari szállító) **selyem-gyára Zürichben.** hához szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végeken levő valódi selyem szövetekből. Svájca-ba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 5

Irodalom.

A **»Vasárnapi Ujság«** július 22-iki száma 12 képpel és a következő tartalommal jelent meg: **»Gróf Festetich Andor, az új földmívelésügyi miniszter.«** (Arcképpel.) — **Költe-mények:** **»Hegyek közt.«** Szabolcska Mihálytól. **»Fonj! fonj!«** Esthalandi népdal. **»Fordította Mauer Károly.«** **»A rózsza születése.«** (Rückert után) fordította Sárkány Imre. — **»A Gejenes kincse.«** Elbeszélés. **»Irtá Györkönyi Károly.«** — **»Kossuth fogságban.«** Kiadatlant íratok nyomán közli Várnai Sándor. — **»Lukács Béla kereskedelmi miniszter a Mármaros-sziget-határszéli vasút építésénél.«** (Képpel) **»Vágó Bertalan pillanatnyi fénykép-főlvételével.«** — **»Tizenegy hónap Dahome országban.«** Tynaire francia író és rajzoló fölvétele. A magyar földrajzi társaságnak. (Tynaire-nak a **»Vasárnapi Ujság«** részére készített eredeti rajzaival.) — **»Pulszky Ágost vallás-és közoktatásügyi államtitkár.«** (Arcképpel.) — **»A koreai zavarok.«** (Képpel.) — **»Pozsilovics György, a zágrábi új róm. kath. érsek.«** (Arcképpel.) — **»Irodalom és művészet.«** **»Közintézetek és egyletek.«** **»Sakkjáték, Képtalán, Egyveleg stb. rendes rovatok.«** — **»A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedrét 2 forint, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legelőször újság, a magyar nép számára, félévre csak 1 ft 20 kr.**

Színház.

Tegnapelőtt este fejezte be B o k o d y Antal színtársulata a nagyon is hosszúra nyúlt intézését, utolsó estén a **»Szépmeluzi na«** látványosságát hozván színre. Ez időszert a társulat már a szomszédos Kun-Szent-Mártonban van, honnan Karcagra fogják döcögötni Tiszszpik kordeját.

Am azért a mi színkörünk sem marad üres.

Ahogy kivonult a vándorapostolok egyik raja a rozoga falak közül, menten nyomába jön más: a **P e s t i I h á s** Lajos kitünően szervezett színtársulata, mely most Csongrádon játszik.

P e s t i I h á s Lajos jó emlékezetében él közönségünknek öt évvel korábbi ittműködése idejéből.

Tudjuk, hogy nem csupán egyike a legbecsületesebb és legtörekvőbb színigazgatóknak, de akarata is van, meg ért is hozzá, miként kell a közönség igényeit változatos programmal, minden kedveskedéssel kielégíteni.

Most is, bár csak átmenetileg, csupán 6 előadást kíván nálunk tartani, hogy ezzel magát ismét az emlékeztetőbe idézze és a nyári színtör a maga részére a jövő évadra biztosítsa: e hat estére olyan műsorozatát állította össze a java ujdonságoknak, mely lehetetlen, hogy eltévessze a hatását és vonzóerővel ne birjon a közönségre.

A társulat kiválóbb erői, a nők közül: **H. S e r f f ő z ő** Etel operett-primadonna, **P e t r i k** Ágnes operett-énekesnő, **N. B o d r o g** i Lina szende, **O. K i s s** Júlia drámai és vígjátéki anya, **T i m á r n é** komika és a nálunk jó emlékeztetőben levő **L i c z e n m a y e r** nővérek; a férfiak közül maga az igazgató, továbbá **H a l a s i** Béla hősszerelmes és baritonista, **N y i l v a i** Sándor buffó és komikus, **D e m é n y** Albert, jellemszínész, **D e l l i** Lajos szerelmes, **G y ő z ő** Lajos kedélyes apa és **T u k o r a i** Loránt náttúrbus.

Szépságmű segéd-személyzet és nyolc tagú zenekar egészíti ki a társulatot.

A hat estén előadásra kerülnek a következő válogatott ujdonságok: szombaton **»B o s z o r k á n y v á r «** operett, vasárnapon **»S i l l a g h u l l á s e «** népszimű, hétfőn

„A 231-ik cikk vigjáték, kedden „A kis alamuszi operett, szerdán „A z 5-ik pont és csütörtökön a „Virágcsata operett.

Béreltgyűjtéssel De mén y Albert társ. tiktárt bizta meg az igazgató, kinek társulatát melegen ajánljuk a közönség figyelmébe abban a reményben, hogy a nehéz vállalkozást és az elismerést érdemlő buzgalmat méltányolva, pártolással e szintársulatot annak rövid itt időzése alatt kifogja tüntetni.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás.

Tegnapelőtt és tegnap is több helyen volt jégeső. A tegnapelőtti vihar és jégeső azonban Beszterce-Naszód vármegye besenyői járásának nagy részén igazi Isten csapása volt. Közel 300.000 frtnyi kárt okozott, csupán a Sajó völgyén gabonaneműekben és kapásokban. Az óriási vihar derék vastagságú fákat tört ketté, vagy tövestől is kitépott. Épületeket pedig számos helyen földöntött. Nagy-Sajó határán a jégverés folytán nagyrészen tönkrement a buza, rozs, árpa, kukorica, szőlő és kerti vetemény is; a szántóföldek úgy néznek ki, mintha lovasság által letiportatott volna rajta minden növény. A hol learattak, ott meg egy kéve sem maradt helyén, ezer és ezer öl távolságra sodorta azt a szél! csupán Nagy-Sajó kára meghaladja a 100.000 forintot.

Az aratásról lapunkhoz a mai nap folyamán is számos újabb adat érkezett. A terméseredmény a folyamatban levő cséplésből itélve nagyobbára közepes, néhol pedig jó közepes. Viszont azonban vannak olyan helyek is, a hol az eredmény nem felel meg a hozzá fűzött reményeknek, a mennyiben a termés mennyiségileg alig kisközepes vagy minőségileg alig közepes. A buzacsepülésnél a terméseredmények többnyire 5—9 mmáza között ingadoznak; e körül mozog azonban a rozs is. Nagyon természetes, hogy az átlag is megüti majd a 7 mmázst a Magyarországon mennyiségileg az eredmény buzából megközelítőleg 37—39 millió mmáza, rozsából 15,5—16 millió métermáza lesz. A két termény tehát 52,5—55 millió métermázásra nyújt kilátást, vagyis végeredményül a termés hozama alig lesz pár millió mmázssal kisebb, mint a milyen a mult évben volt. Tudósításunk szerint legjobb a búza-termes nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg és Nyitra, Pozsony, Somogy, Zala, Tolna, Sopron, Moson, Pest, Bács-Bodrogh, Bihar, Arad, Krassó-Szörény, Temes (uradalmi földek, Torontál, Brassó és még némely erdélyi vármegyében. A rozstermés is csaknem a felsorolt vármegyékben válik ki; igen szép az árpa- és zabtermés a következő vármegyékben: Torontál, Bács-Bodrogh, Arad, Temes, Bihar, Nyitra, Trencsén és Mosonban. A mint tehát látszik, az idén vannak olyan vármegyék, a hol a gabona minden tekintetben jól sikerült, viszont azonban olyanok is, a hol gyenge közepes a hozam; ha mindezek mellett a termés mégis közepes, azt tisztán a minőség jóságának lehet felírni. Az árpatermést a gazdák tudósításai nyomán 11,5—12 millió métermázásra lehet becsülni, míg a zabtermést mintegy 10 millió métermázásra.

Szentesen a buza gyenge közep-termetűt ad, néhol azonban még ennél is kisebb. Árpatermés általában gyengének mondható. Gyepszéna semmi, a többi mestereség takarmányfélék is igen gyengén fizettek. Gyümölcs-termésünk elég kielégítő volt, különösen barack, melyet pálinkafőzésre fordítanak. Gabonáink közepesek. Munkáviszonyok kielégítők.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. Máteffy Ferenc
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

7282/1894. Csongrádvármegye alispánjától

Pályázati hirdetés.

Szentés rendezett tanácsú városnál üresedésben lévő s 700 frt évi fizetéssel javadalmazott közpénztárnoki tisztállás betöltése érdekében ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen tisztállást elnyerni kívánják, hogy képesítettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal ellátva felszerelt pályázati kérvényeiket f. évi augusztus hó 9-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyújtsák be.

Szentesen, 1894. július 19.

Dr. Csató Zsigmond,
alispán. 3-1

485/v. 1894. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1892. évi 5680. számú végzése következtében dr. Polacsek Albert ügyvéd által képviselt *Cohn Ign. és Sam. cég* javára *Szobotha Gusztáv* mindszeni lakos ellen 480 frt s jár. erejéig foganatosisított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 685 frta becsült házi-bútorok és egy zongora, a még fizetetlen levő követelés és jár. erejéig, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. bíróság 5535/1894. számú végzése folytán 480 frt tőkekövetelés, ennek 1892. évi szeptember hó 20. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 29 frt 40 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Mindszenti, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszköz-lesére 1894. évi július hó 27-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi június hó 10.

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbírósgai végrehajtó

Néhai Piti József örökösének

veker-háti százhuszonhárom hold földje tanyaépületekkel együtt, több évre haszonbérbe kiadó, — I. tized 518. sz. háza és tizenegy részlet ártéri földje pedig eiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal, I. tized 518. sz. házánál.

822/v. 1894. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1894. évi 498. sz. végzése következtében dr. Polacsek Albert ügyvéd által képviselt *Felsenburg Benedek* szentesi lakos javára *Szobotha Gusztáv* mindszeni lakos ellen 35 frt s jár. erejéig foganatosisított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1748 frta becsült házi bútorok és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 4821/1894. számú végzése folytán 35 frt tőkekövetelés, ennek 1893. évi november hó 3. napjától járó 6%-os kamatai és eddig összesen 6 frt 90 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Mindszenti alperes lakásán leendő eszköz-lesére 1894. évi július hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi július hó 10.

VÉGH SÁNDOR,
kir. bírósági végrehajtó.

782/v. 1894. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírósg 1894. évi 4208. számú végzése következtében dr. Schlesinger Károly ügyvéd által képviselt *Szentesi hengermalom-részvénytársaság* javára *Csatorvári Mihály és társai* szegvári lakosok ellen 200 frt s jár. erejéig foganatosisított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1494 frt 50 krba becsült lovak, ökrök, kocsik, tehének és házi bútorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósg 4510/1894. számú végzése folytán 75 frt 33 kr. tőkekövetelés ennek hátralék és jár. erejéig Szegváron, a község házánál leendő eszköz-lesére 1894. évi július hó 27 napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szentesen, 1894. évi július hó 10. é.

VÉGH SÁNDOR,
kir. járásbírósgai végrehajtó.

SARG F. A. FIA és TÁRSA, első és legrégibb Stearingyertya-gyár Ausztria-Magyarországon.

Alapította és Milly Ad. 1837-ben.

Csász. és kir. udvari szállítók	Megalapítása a Glycerin-gyártásnak Ausztria-Magyarországon.	Feltalálása a Glycerin-zappannak Sarg F. A. által 1858-ban.	Feltalálása és üzletbehozása a Kalodont-nak 1887-ben.	Harmadik első érdemérem és diszklevél 1894-ig.	Iroda: Bécsben. IV. Schwindgasse 7.
SARG MILLY					GYERTYÁJA.

Milly, asztali-, tempomi-, barock-, renaissance-, conus- és üveggyertyák; Milly-éjjeli gyertyák és viasz karácsonyi gyertyák.

Mindenütt kaphatók.

Határozottan Sarg Milly-gyertyát kérjen.

Mindenütt kaphatók.